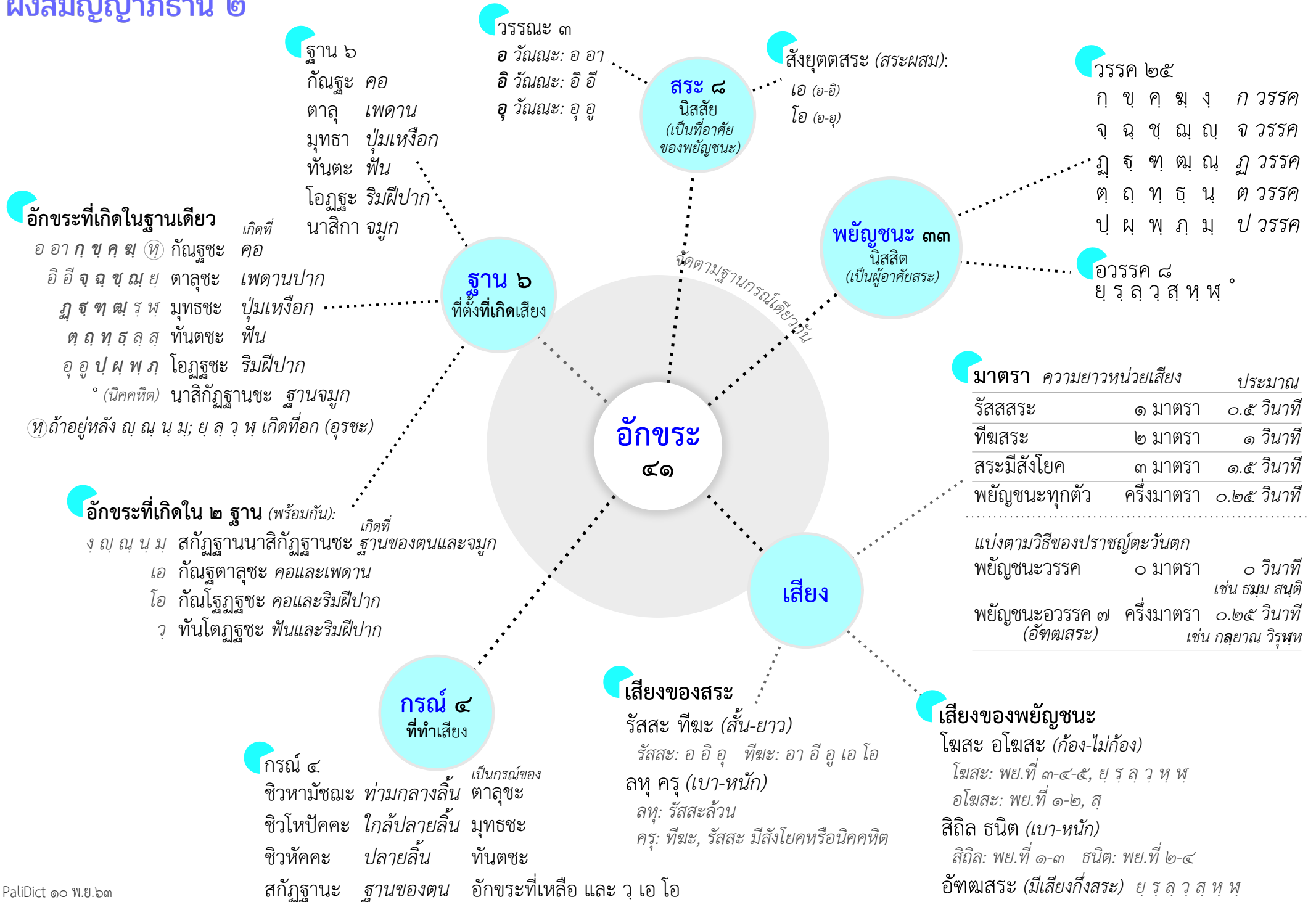

ผังสมัญญาภิธาน ๒

อักขระที่เกิดในฐานเดียว
 เกิดที่ ๑ ฐาน
 อ อา ก ข ค ฆ ฌ กัณฐะ คอ
 อิ อี จ ฉ ฐ ฎ ฏ มุทชะ เพดานปาก
 ฎ ฐ ฑ ฒ ร ฬ มุทชะ ปุ่มเหงือก
 ต ถ ท ฒ ล ฬ ทันตชะ ฟัน
 อู อุ ป ผ ฝ ภ โกฎชะ ริมฝีปาก
 ° (นิคคหิต) นาสิกฐานชะ ฐานจุมก
 ๓ ถ้าอยู่หลัง ฌ ญ น ม; ฬ ล ฎ ฬ เกิดที่อก (อูระชะ)

อักขระที่เกิดใน ๒ ฐาน (พร้อมกัน):
 เกิดที่ ๒ ฐาน
 ง ญ ฌ ญ ม สกัณฐานนาสิกฐานชะ ฐานของตนและจุมก
 เอ กัณฐะतालชะ คอและเพดาน
 โอ กัณฐะโกฎชะ คอและริมฝีปาก
 ว ทันโตกฎชะ ฟันและริมฝีปาก

กรณ์ ๔ ที่ทำเสียง
 เป็นกรณ์ของ
 ชิวหามัชฌะ ท่ามกลางลิ้น ตาลุชะ
 ชิวโหปคคะ ไกล่ปลายลิ้น มุทชะ
 ชิวหัตคคะ ปลายลิ้น ทันตชะ
 สกัณฐานชะ ฐานของตน อักขระที่เหลือ และ ว เอ โอ

ฐาน ๖ ที่ตั้งที่เกิดเสียง

อักขระ ๔๑

สระ ๘
 นิสสัย (เป็นที่อาศัยของพยัญชนะ)
 อ วรรณะ: อ อา
 อิ วรรณะ: อิ อี
 อุ วรรณะ: อุ อู

สังยุตตสระ (สระผลม):
 เอ (อ-อิ)
 โอ (อ-อุ)

พยัญชนะ ๓๓
 นิสสัย (เป็นผู้อาศัยสระ)

วรรค ๒๕
 ก ข ค ฆ ง ก วรรค
 จ ฉ ฐ ฒ ญ จ วรรค
 ฎ ฏ ฑ ฒ ฬ วรรค
 ต ถ ท ฒ ล ฬ วรรค
 ป ผ ฝ ภ ม ป วรรค

อวรรค ๘
 ย ร ล ว ส ห ฬ °

มาตรา ความยาวหน่วยเสียง

มาตรา	ความยาวหน่วยเสียง	ประมาณ
รัสสระ	๑ มาตรา	๐.๕ วินาที
ทีฆสระ	๒ มาตรา	๑ วินาที
สระมีสังโยค	๓ มาตรา	๑.๕ วินาที
พยัญชนะทุกตัว	ครึ่งมาตรา	๐.๒๕ วินาที
แบ่งตามวิธีของปราชญ์ตะวันตก		
พยัญชนะวรรค	๐ มาตรา	๐ วินาที เช่น ฌม สนติ
พยัญชนะอวรรค ๗ (อฑฒสระ)	ครึ่งมาตรา	๐.๒๕ วินาที เช่น กลยาณ วิรุฬห

เสียงของสระ
 รัสสระ ทีฆะ (สั้น-ยาว)
 รัสสระ: อ อิ อุ ทีฆะ: อา อี อู เอ โอ
 ลหุ ครุ (เบา-หนัก)
 ลหุ: รัสสระล้วน
 ครุ: ทีฆะ, รัสสระ มีสังโยคหรือนิคคหิต

เสียงของพยัญชนะ
 โฆสชะ อโฆสชะ (ก้อง-ไม่ก้อง)
 โฆสชะ: พย.ที่ ๓-๔-๕, ย ร ล ว ห ฬ
 อโฆสชะ: พย.ที่ ๑-๒, ส
 สนิล ฌนิต (เบา-หนัก)
 สนิล: พย.ที่ ๑-๓ ฌนิต: พย.ที่ ๒-๔
 อฑฒสระ (มีเสียงกึ่งสระ) ย ร ล ว ส ห ฬ